

Életviteli kompetenciák fejlesztése

Tanári kézikönyv

Erasmus+

SUPREM

4. MODUL

FELELŐSSÉG, FELELŐS DÖNTÉSHOZATAL

4.MODUL

FELELŐSSÉG, FELELŐS DÖNTÉSHOZATAL

	Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia ésfelelősség
4. felelősség, felelős döntéshozatal	<p>Felismeri a döntéshez szükséges információkat, azok hiteles forrásait.</p> <p>Képes az információkat ellenőrizni, és az egymásnak ellentmondó információk közül kiválasztani.</p>	<p>A tanuló az adott helyzetnek megfelelő döntéseket hoz.</p>	<p>Bízik magában, mer önálló döntéseket hozni.</p>	<p>Döntéseinek következményeiért vállalja a felelősséget.</p>

1. tanulási egység

Bevezetés

Mit gondoltok, minek van manapság nagyobb értéke egy vállalkozás életében: egy korszerű gépsornak, vagy annak az információnak, ami alapján a versenytársakhoz képest előnyben lehet a cég? Mit választana egy labdarúgó klub elnöke? A világ legjobb játékosát a csapatába, vagy azt, hogy ismeri az ellenfél taktikáját?

A tanár beszélgetést kezdeményez arról, hogy ki mit tart fontosnak. Miért fontos az információ?

Az információ kifejezést sokféle módon értelmezhetjük: jelent értesülést, hírt, üzenetet, tájékoztatást. Általában azt az adatot, hírt tekintjük információnak, amely számunkra releváns (fontos, kapcsolódik az életünkhöz) és ami ismerethiányt csökkent, azaz eddig nem tudtuk.

Információhoz nagyon sokféle módon juthatunk hozzá. Minden érzékszervünk, a szemünk, fülünk, orrunk, szánk, bőrünk is folyamatosan információval lát el bennünket a körülöttünk lévő világról. Gondoljatok bele, ebben a pillanatban is hányféle információt érzékelték az érzékszerveiteken keresztül! A kinti fényviszonyokból tudjátok, hogy milyen napszak van, a hőmérsékletet érzékeli a bőrötök, így tudjátok, hogy meleg vagy hideg van, orrotokkal érzitek a készülő ebéd illatát, ha pedig beleharaptok egy almába, annak ízéből tudjátok, hogy az érett vagy éretlen.

A mindennapi életünkben ennél azonban összetettebb információkra is szükség van, amely információkat tudatosan keresnünk is kell. Nem elég az akarat, hogy megnézzünk egy jó filmet, tudnunk kell, hogy melyik moziban játsszák azt, hány órákor, mennyibe kerül a jegy, és azt sem árt tudnunk, hogy mivel juthatunk el a moziig.

Az információk azonban nem mindig egyértelműek, vagy nem mindig úgy dolgozzuk fel azokat, ahogyan azok eredetileg megszülettek. Vannak direkt félrevezető információk, amelyek úgy alakítják a gondolkodásunkat, hogy az az információt közzétevő személynek vagy szervezetnek jó legyen, ezek a

befolyásoló információk. És az is előfordul, hogy nem értjük az információt, mert nincs meg hozzá a megfelelő háttértudásunk.

A következő játékban az információ torzulását ismerhetitek meg.

Pletyka játék

A játék előkészítésekor a tanár előre írjon fel egy rövid szöveget egy lapra, helyezze el egy borítékba, majd tegye az asztalra (táblára). A szöveg minimum 8 szóból álljon (egy mondat) és lehetőleg ne egy jól ismert idézet vagy kifejezés legyen, hanem valami váratlan szöveg. Pl. „Nincs is szebb, mint a hétpettyes katicabogár a napfényes réten.” Fontos, hogy olyan szöveg legyen, amelynek minden szavát ismerik a tanulók, ne legyen benne idegen kifejezés vagy bonyolult szakszó.

Fontos, hogy csendes helyen játsszuk ezt a játékot.

A tanulókat egy sorba kell állítani a teremben, vagy ha ott nem férnek el, akkor a folyosón. A tanulók egymás mögött sorakozzanak fel, a sorrend lehet tetszőleges.

Amikor egy tanuló azt érzi, hogy megérintik a vállát, forduljon meg. A tanár indítja a játékot. Álljon az utolsó tanuló mögé és érintse meg a vállát. Amikor a tanuló megfordul, a tanár súgja a fülébe, halkán, de érthetően az előre kitalált szöveget.

A szöveget egyetlen egyszer lehet csak elmondani a tanulónak, aki szemben áll a tanárral. Miután a tanár odasúgta a tanuló fülébe a szöveget, hátrébb lép és a tanuló megfordul, megérinti a soron következő tanuló vállát és a fülébe súgja azt, amit ő hallott, megértett a tanár szavaiból.

Nagyon fontos, hogy minden információátadás során csak egyetlenegyszer lehet elmondani a szöveget, és minden tanulónak azt kell továbbadnia, amit ő értett a neki sugott szövegből.

Kérjük meg az utolsóként információt kapó tanulót, hogy hangosan mondja el az osztálynak, ő mit értett a szövegből, szerinte mi az információ. Majd ezt hasonlítsuk össze azzal, ami a borítékban szereplő eredeti szöveg. Mire a sor végére érünk, a szöveg valószínűleg már egyetlen elemében sem fog az eredeti szövegrészletre hasonlítani.

A játék lezárásaként beszéljük meg a tanulókkal, hogy mi történt, miért történt, hogyan torzult az információ. Fontos, hogy képezzünk párhuzamot a való életben előforduló információtorzulások, félinformációk, pletykák és a játékban tapasztalt jelenség között.

---

2. tanulási egység

'12 hónap'

1. GYAKORLAT

Ebben a projektben minden csapat egy kitalált család bőrébe bújik. A családok jellemzőit (alapadatok) a tanároktól kapjátok meg.

Csoportalakítás véletlenszerűen, 4 fős csapatok kialakításával. (Ha 4 fős csapatok kialakítása nem lehetséges, akkor inkább 3 fős csapatokkal dolgozzunk)

Családok sorsolása: minden csapatból 1 fő kijön, egy dobozban előre elhelyezett sorszámokból húz. A húzási sorrendet kockadobással döntsék el (2 kockával dobjon mindenki, a dobott számok nagysága szerint húzzanak). A kihúzott családmódel jellemzőit egy-egy lapon megkapják a csapatok.

Nézzétek át a család jellemzőit, beszéljétek meg a csapaton belül, hogy milyen lehet az élete a családnak.

Minden család esetében megtaláljátok a szokásos havi bevételeiket, az állandó (kötelező) kiadásait és az extra kiadásait.

A bevételeiken és az állandó (kötelező) kiadásaiakon nem tudnak változtatni, de az extra kiadásokat hónapról hónapra lehet változtatni. A családok az élethelyzetük alapján ún. „jóságpontokat” kapnak, amelyek az extra tevékenységekből fakadnak.

Ha pl. egy család eljár rendszeresen színházba, moziba (kikapcsolódn), akkor az a család minden tagjára vonatkozóan 1-1 jóságpontot jelent, tehát egy 6 tagú család esetében 6 jóságpontot.

A következő oldalon/linken találtak egy táblázatot.

A munkafüzetben vagy online:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1PbBejnoUe3fuFyJKzQyBfsPJ_3OM4ec7fqwTeyKlq_s/edit?usp=sharing

Ha online használják, akkor a tanár készítse elő a csoportok számának megfelelő számban az adott platformon a táblázatot. (Lehet másolni a linkről.)

A rendelkezésre álló adatok alapján töltsétek ki a táblázatot a kezdő állapotnak megfelelően!

	bevételek összesen	kötelező kiadások összesen	extra kiadások összesen	egyenleg = bevételek – (kötelező kiadások + extra kiadások)	megtakarítás (előző havi megtakarítás + havi egyenleg)	jóságpontok
kezdő állapot						
1. hónap						

...

11. hónap						
12. hónap						
A család tervezett célja:			A családi cél teljesült / nem teljesült.			

2. GYAKORLAT – Szimulációs játék

A játékban 12 hónapot, azaz egy évet fedünk le, amely során a családoknak havonta döntéseket kell hozniuk a rendelkezésre álló információk alapján. Minden hónap egy kör, amikor a család szembesül egy szituációval, és arra reagálnia kell. **Minden választás a következő hónaptól befolyásolhatja a család bevételeit, kiadásait és jószágpontjait is.** A döntések hatásait vezessétek a táblázatban, és a döntéseket szövegesen jelöljétek az adott szituációs lapon is!

A játék célja az, hogy **a család a 12. hónap végére elérje a kitűzött célját**, amit szintén megtaláltok a családok leírásában.

A jószágpontoknak különleges szerepük van. Ha a kiinduló állapothoz képest legalább 20%-kal növelitek a család jószágpontjait, akkor a következő hónaptól a család bevétele is nő 10%-kal, mert a család tagjai boldogabbak, motiváltabbak lesznek és keményebben dolgoznak. Ha azonban a jószágpontok száma a kiindulási állapot felére esik, a család állandó kiadásai megnőnek 25%-kal a családtagok rossz közérzete és az emiatt fellépő betegségek miatt.

Gondoljátok át a családtagok eltérő érdeklődését, kívánságait, és a csapat beszélje meg.

A tanár győződjön meg arról, hogy a tanulók értik a használt kifejezéseket: bevétel, kiadás, „jószágpont”. Röviden beszéljék meg ezeknek a tényezőknek a jelentőségét egy család életében (5 perc).

Minden kör (a szimulációban 1 hónap) 10 percig tart (Ellenőrizze az időt, használjon látható számlálóeszközt, pl. digitális órát vagy audio-vizális jelet, pl. csengőt, kürtöt). A tanár minden körben felolvassa/kiosztja/kivetíti a soron következő szituációt. Minden csapat ugyanazt a helyzetet oldja meg minden körben. A csapatok további információt nem kérhetnek.

A csapatoknak 10 perce van dönteni és a döntés következményeit rögzíteni a táblázatban.

A tanár folyamatosan ellenőrizzze a csapatok reakcióinak helyességét, ellenőrizze a számításokat, javítsa a hibákat.

A lottójáték lehetőségét az első kör előtt kell megismertetni a csapatokkal, és át kell adni a játék leírását.

A szituációk a következő témákat dolgozzák fel:

1. Biztosítás
2. Iphone
3. Pandémia
4. Karácsony
5. Környezeti katasztrófa
6. Továbbképzés
7. Hitel
8. Költözés
9. Nyaralás
10. Tehetség
11. Munkanélküliség
12. Öröklés

A 12. hónap után a csapatok (családok) ellenőrzik döntéseiket és számításaikat, és jelzik az eredményt. A csapatok mind a 12 szituációs lapra írják rá a döntéseiket és számításaikat (hogya a folyamat követhető és ellenőrizhető legyen). - 30 perc

---

3. tanulási egység

Zárás, értékelés és bemutató

3. GYAKORLAT

A játék végére minden családnak 12 helyzetben 12 döntést kellett meghoznia az információk értékelése, értelmezése, valamint a család anyagi és egyéb szükségleteinek mérlegelése közben.

Beszélgétek meg a csapaton belül, hogyan értékelitek a szimulációs játékban nyújtott teljesítményeket.

(csoportos beszélgetés, amelyet a tanárnak kérdésekkel kell segíteni, előrevinni)

---

4. GYAKORLAT

Válaszoljatok az alábbi kérdésekre a munkafüzetben. A csoport (család) közösen beszélje meg az alábbi kérdésekre a választ, de saját, egyéni véleményeket is leírhatjátok, ha az eltér a többiek véleményétől.

<p>1. Mennyire találtatok nehéznek a szimulációt?</p>	
<p>2. Sikerült-e elérni a kitűzött célt?</p>	
<p>3. Mi volt a 3 legnehezebb döntés a játék során?</p>	
<p>4. Van-e olyan döntés, amit utólag másként hoznátok meg? Ha igen, miért?</p>	
<p>5. Mennyire értett egyet a család minden tagja a döntésekkel?</p>	
<p>6. Részt vett-e minden családtag a döntések meghozatalában?</p>	
<p>7. Hogy éreztétek magatokat a család szerepében?</p>	

5. GYAKORLAT

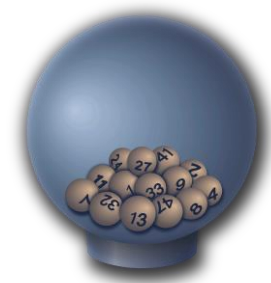
Válasszatok ki egy szituációt a 12 közül, amit érdekesnek találtok, és készítsétek róla egy plakátot (digitálisan vagy papírra). Tegyétek elérhetővé a többi csapat számára (tegyétek ki a falra vagy töltsétek fel az osztály közös felületére). Röviden (2-3 perc) mutassátok be a kiválasztott szituációt.

A bemutatásnál gondoljatok a következő szempontokra:

- miért azt a szituációt választottátok?
- hogyan oldottátok meg?
- mit gondoltok a szituációról és a meghozott döntésekről?
- visszatekintve helyesnek látjátok-e a döntéseket?

Lottó

Kedves ..... család,

Gondoltak-e már arra, hogy milyen könnyen megcsinálhatnák a szerencséjüket?

Fontos lenne az anyagi biztonság? Mindig akad egy-egy váratlan kiadás? Jobb telefon kellene?

Erre kínálunk megoldást. Játsszanak Családi Lottót!

- havi 50 euróért minden hónapban megjátszhatják kedvenc számaikat, és részt vehetnek a sorsoláson, melyen, ha szerencsések, havonta fix összegeket nyerhetnek
- 3 számot húzunk ki 1- 10 –ig. Ha mindhárom számot eltalálják, 1000 euró üti a markukat!

Legyen szerencsájük!

Felhívjuk figyelmüket, hogy a lottó szerencsejáték, ami kizárólag saját felelősségre játszható. A befizetett összeget nem áll módunkban visszajuttatni, reklamációt nem fogadunk el. A szerencsejáték függőséget okozhat, amellyel kapcsolatban a +00 – 10-1234567-es telefonszámon kaphatnak segítséget.

A lottóra szánt összeg minden hónapban szerepeljen a kiadások között. Nyeremény esetén az összes megtakarításnál kell feltüntetni az összeget.

A lottószámokat minden kör – hónap – végén húzza ki a moderátor. A nyereményeket minden új kör elején ő fizeti ki valamilyen színű kártya (rajta az összeg) formájában. A lottóba minden „család” bezállhat bármikor, és abba is hagyhatják bármikor.

BIZTOSÍTÁS

A Care Biztosítási Alkusz a következő ajánlattal „kopogtat”:

Lakásbiztosítás

A lakás, illetve ház biztosítása és az ingóságok teljes körű – értékkövető – biztosítása: a családi ingatlan értékének 1%-a évente.

A biztosítás tartalmazza

- a lakás/ház természeti erők okozta kárának megtérítését (vihar, villám, szél, árvíz),
- értékkövető biztosítás – berendezési tárgyak, elektronikus eszközök vásárolt értéken való megtérítését – betörés és természeti kár esetén.

Munkahelyi/kereseti biztosítás

Ez a biztosítástípus abban az esetben nyújt segítséget, ha elveszítenénk a munkahelyünket és fizetéképtelenné válnánk. Ára a család bevételeinek 5 %-a/hó.

(A biztosítás megkötése esetén a kimaradt jövedelem 65 %-át fizetik. Ebben az esetben a család rezsiköltsége és az alapvető szükségletek megvásárlása + esetleges hiteltörlesztés biztosítva van.)

Balesetbiztosítás

Ez a típus baleset esetén nyújt biztonságot. Ára a család bevételeinek 5 %-a. Szerencsétlen helyzet következtében plusz jövedelemhez juthatunk. Amennyiben keresőképtelenné válunk hosszabb időre, úgy a plusz bevétel kiegészíti a kimaradó jövedelmünket (táppénz).

Gondoljátok végig. Akartok-e biztosítást? Amennyiben megkötitek, anyagi terhet jelent, viszont biztonságban érezhetitek magatokat váratlan események bekövetkeztekor.

Megkötött biztosításonként 1-1 jószágpont jár, mert próbálsz vigyázni a családdra.

Iphone

A család 14. születésnapját ünneplő tagja mindenképpen szeretne kapni egy Iphone telefont, még hozzá a lehető legújabb modellt. A készülék 1500 Euróba kerül. Közéleg a karácsony is, ami ismét jelentős kiadással járna.

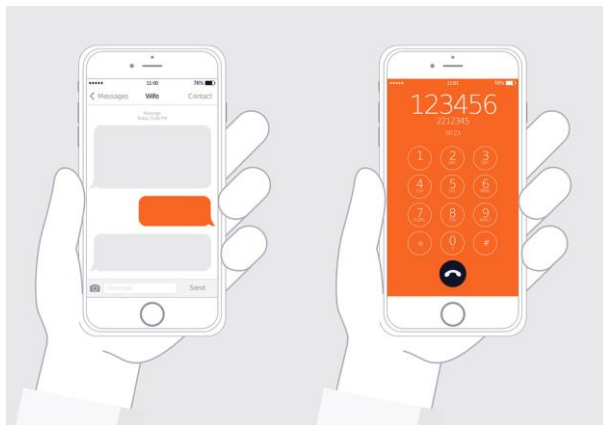

Ha megveszitek a telefont, nem marad semmi tartalékotok, így áruhitelt kell felvennetek, ami a következő 10 hónapban plusz kiadást jelent.

Ha a vásárlás mellett döntötök, gondoljátok át, jót tesztek-e a gyerekekkel, ha ilyen értékű készüléket kap. Mi kell neki később? Azt is tudjátok majd teljesíteni?

Amennyiben nem veszitek meg a telefont, beszéljétek meg, hogyan közlitek ezt a gyerekekkel – a serdülőknél nagy a sértődés kockázata. Milyen következményei lehetnek? Hogyan tudnátok meggyőzni a véleményetekről? (pl. olcsóbb készülék, kicsit több zsebpénz, gyűjtögetésre való ösztönzés...)

PANDÉMIA

(Ez egy szórólap, amit a család kapott.)

Figyelem!

A világméretű robbanásszerű terjedése és a közvetlen lakóterületünk közelében való megjelenése miatt a polgármester az alábbi, azonnali rendelkezéseket hozta: mivel a járvány agresszív, levegőben terjed, ezért kijárási tilalmat rendel el településünkön!

- egy háztartásban élők közül indokolt esetben naponta csak egy családtag, lakótárs hagyhatja el az háztartást max. 1 óra időtartamra (indokolt eset: élelmiszervásárlás, gyógyszertár)
- a rendet és a szabályok szigorú betartását a katonaság felügyeli
- amennyiben segítségre lenne szüksége, forduljon a katonasághoz

A pandémia a következőket okozza a családok életében:

- ✓ A karantén miatt a fizetés a családban 50%-ra csökken.
- ✓ A karantén ideje alatt (hónap) a korábbi kiadások 75%-ra csökkennek:
  - iskolába, munkahelyre való eljutás megszűnik,
  - erősen korlátozott a vásárlás, elsősorban élelmiszer.
- ✓ Többletköltség:
  - a karantén idejére a család otthon van, megnő a rezsiköltség.

Figyelj! A pandémia okozta változások csak egy havi költségvetésedet érintik.

KARÁCSONY

Kedves Család!

Közeleg a karácsony, ami számunkra a szeretet ünnepe. Sajnos a mai világban egyre inkább az ajándékozásra kerül a hangsúly. Ha minden családtag megkapja, amit szeretne, az komoly kiadást jelent a családi kasszának.

A nagyobbik gyermeknek új laptopra van szüksége, ami 600 euró. A család összesen 1000 eurót szánt az ajándékokra. Így vagy mindenki 250 euró értékű ajándékot kap, vagy a többi családtag vágyait fel kell áldozni a laptopért.

Mi lenne, ha a család úgy döntene, hogy idén 2400 eurót költ, hogy mindenki megkaphassa, amire vágyik?

Döntést kell hoznotok.

- 250 eurót költötök fejenként ajándéokra

- a gyermek megkapja a laptopot, a többiek beérik kevesebbel (1 jószágpont jár az önzetlenségért)

- a költségvetést megemelitek 2400 euróra, hogy mindenkinek gazdag karácsony legyen (2 jószágpont jár ezért a döntésért)

KÖRNYEZETI KATASZTRÓFA

A globális felmelegedés következtében bolygónk klímája átalakul. Évente 0,47 °C a melegedés mértéke, ami időjárási szélsőségeket okoz. Ennek következtében az önök lakhelyén szokatlanul nagy mennyiségű csapadék hullott az utóbbi napokban.

- házuk tetőszerkezetén átjutott az eső, és lakásuk jelentős mértékben beázott. A kár felmérése után a szakember 2531 EUR árajánlatot tett a teljes körű javításra.
- 425 EUR kár keletkezett a berendezésben,
- a festés költsége 810 EUR. Javasoljuk, hogy legközelebb gondoskodjanak házuk állapotának folyamatos ellenőrzéséről, valamint különítsenek el meghatározott összeget az ehhez hasonló vészhelyzetek kezelésére.

Ha rendelkezik lakásbiztosítással, a biztosító a felmerülő költségeket teljes egészében megtéríti.

Ha nem kötöttetek biztosítást, a megtakarításokból és a havi bevételekből kell kifizetnetek a fenti összegeket. Ha nem tudjátok egyszerre finanszírozni a javításokat, tervezzétek be a következő hónapokra!

TOVÁBBKÉPZÉS

Kedves ..... asszony!

Az igazgatóság döntése alapján lehetősége van elvégezni egy 2 hónapos továbbképzést, amely sikeres teljesítése után osztályvezető-helyettesi munkakör betöltésére kérjük fel.

Ebben a beosztásban 325 euróval megemelt fizetést biztosítunk az ön számára. Amit kérünk: 2 hónap bentlakásos tanfolyam teljesítése, melynek 1199 eurós költségét önnek kell fizetnie.

Gondolja át ajánlatunkat!

E-mailben küldött válaszát folyó hó 23-ig várjuk.

Ha igent mondotok az ajánlatra, gondoljátok át, hogy a jövőbeli plusz pénz eléréséhez a következő két hónapban 599 euróval nő a havi kiadásotok. Két hónap elteltével viszont magasabb lesz a fizetés. A továbbképzés két hónapja alatt csökken a kiadásotok az egyik szülőre eső rezszi- és étel-miszer-költségekkel, vagyis 200 euróval.

Amennyiben elfogadjátok az ajánlatot, karrierépítésre kaptok 2 jóágpontot, de csak 2 hónap múlva írhatjátok jóvá.

HITELFELVÉTEL

A család jelentős döntés előtt áll, mert egy olyan lehetőség adódott az életükben, hogy nagy összegű hitelfelvétellel életkörülményeik jelentősen megváltozhatnak.

- 50 ezer euró kedvező kamatozású (1 %-os THM), 15 évre szóló kölcsön felvételével és a mostani lakás eladásával egy olyan házat sikerülne megvenni, melyben minden családtagnak lenne saját szobája, az autónak garázs készülne, két fürdőszoba és WC a jelenlegi egy helyett.
- Az új ház közelebb is lenne a családtagok munkahelyéhez, iskolájához, sőt kerékpárral is elérhető lenne a belváros.
- A hitel persze nagy terhet ró a családra, havi 300 euró lenne a törlesztőrészlet. Mindez azzal jár, hogy vissza kell fogni a kiadásokat, az étkezésben olcsóbb termékekkel, a felnőttek és a gyerekek sem élhetnek egy-egy kedvtelésüknek, és a nyaralások is elmaradnak a következő 10 évben
- Fennállhat annak a veszélye is, hogy a hitel törlesztését nem mindig tudják teljesíteni. A család pénzkeresői ugyanis mindannyian beosztottak, és a munkahely a vírushelyzet vagy a gazdaság visszaesése miatt elbocsátásokat fontolgat.

Hogy döntötök? Felveszitek a hitelt vagy nem? Ha igen, a következő hónaptól a család költségvetése a fentiek szerint módosul.

KÖLTÖZÉS

A családfő egy péntek délután azzal a hírrel és ajánlattal érkezik haza, hogy kapott a cégtől egy másik álláslehetőséget. Az új beosztás:

- jelentősen magasabb fizetéssel jár, a jelenlegi nettó kereset mintegy háromszorosát jelentené,
- új autót is kapna,
- és egyéb juttatásokat: cafeteria, életbiztosítás.

Az ajánlat csak a hétvégén él, hétfőn válaszolni kell rá.

A kecsgetető részletek mellett azonban:

- a mostani kötetlen munkaidő helyett napi 10-12 órában kellene dolgozni, és
- az új munkahely a mostanitól 300 km-re, az ország másik felébe szóltja az egész családot.
- a gyerekek iskolát kell, hogy váltsanak, itt hagyva társaikat, barátaikat.
- a másik szülő, ha dolgozik, akkor fel kell, hogy adja jelenlegi állását.
- a változás mindezek mellett még azzal is jár, hogy a mostani házat / lakást el kell adni, vagy ki kell adni albérletbe, és új helyen kell berendezkedni bérleményben vagy ingatlanvásárlással. A másik városban kétszer többre kerülnek az ingatlanok, az albérleti díjak azonban hasonlóak a mostani lakóhelyéhez (80.000 Ft/hó bérleti díj)

Ha elfogadjátok az ajánlatot, a következő hónaptól a fentiek szerint módosul a költségvetés, de 2 jószágpontot veszítetek, mert a gyerekek meg fogják sínyleni.

AKCIÓS NYARALÁS

Fáradtak? Unják az állandó hétköznapokat?

Szenzációs ajánlatunk van az önök számára.

Csak most – egyedi ajánlatunk alapján – lehetőségük van soha nem látott kedvezménnyel egy

emlékezetes vakációra utazni.

A lehetőség 7 éjszakára, 1 főre 150 euró, 250 euró helyett. A helyszínt és a szállást önök választhatják

ki kínálatunkból. Az utazás egyénileg történik.

Figyelem! Akciós ajánlatunk korlátozott számban elérhető.

Jelentkezzenek most!

Hozzatok döntést. Igénybe veszitek a nyaralást (kiadás, de 2 jószág pont jár érte, mert élményt adtok a családnak), vagy otthon maradtok (nincs kiadás, nincs élmény)?

A TEHETSÉG KIBONTAKOZTATÁSA

Váratlan lehetőség adódik a család életében.

A kézilabdázó leánygyermekre / focizó fiúgyermekre felfigyelnek egy neves klub edzői. Hetek óta követték már a gyermek pályáját, és most ajánlat érkezett, melyben elvinnék a 250 km-re található akadémiájukra.

A gyerek jó tanuló, az akadémián viszont nem a tanulmányi eredmények az elsők.

Az első évben a kollégiumi és a sportfelszereléssel kapcsolatos költségeket átvállalja az akadémia, de

- az étkezéshez és az utazáshoz nagy összeget (250 euró/hó) kell a családnak áldoznia,
- a második évben már a teljesítmény dönt, és a sportoló jelentős ösztöndíjban részesülhet (havonta maximum 500 euró), emellett minden költségét fedezik,
- a gyermek havonta csak egyszer jöhet majd haza, hiszen hétvégén bajnoki mérkőzések vannak.

A leendő edző is nagyon szigorú, nem szereti, ha valaki panaszkodik és félelmei vannak. A lehetőség viszont óriási, mert innen be lehet kerülni a korosztályos válogatottba, 18 évesen pedig jó szerződéshez is könnyebben juthat majd.

Hogy döntötök? Elengeditek-e a gyereket? Ha igen, a költségvetés a következő hónaptól változik. Ha elengeditek, ráadásul kaptok 2 jószágpontot, mert engeditek kibontakozni a tehetségét.

MUNKANÉLKÜLISÉG

Tisztelt Smith úr!

Sajnálattal kell közölnöm önnek, hogy társaságunk a világjárvány következtében csökkenő bevételei miatt nem áll módunkban önt tovább alkalmazni. A leányvállalat megszűnik, a termelést anyacégünkhöz helyezük át. Előreláthatólag 2 hónap múlva, más munkakörben tudjuk alkalmazni, ha önnek is megfelel. Ez idő alatt értelemszerűen nem tudjuk illetményét folyósítani. Mivel csak időlegesen szűnik meg a munkahelye, végkielégítést nem tudunk felajánlani. A hatályos törvények értelmében az álláskeresési járadék összege jelenleg 348 EUR, amit a Munkaügyi Központban igényelhet a megfelelő igazolások bemutatása után. Jelen döntésünk ellen polgári peres eljárást indíthat a lakóhelye szerint illetékes bíróságon.

A jövőbeni sikeres együttműködés reményében üdvözlettel:

Eszter Pók

HR referent

A munka nélküli időszak a következő 2 hónapra szól, erre az időre fizetés nem, csak álláskeresési járadék jár, ezt vegyék figyelembe a költségvetés elkészítésekor.

ÖRÖKLÉS

Kedves Uncle család!

Sajnálattal közlöm Önökkel, hogy rokonuk, Uncle John 89 éves korában hosszú betegség után elhunyt Clevelandben (Ohio, USA). Végrendeletében testvére unokaöccsét, Uncle Miklóst és családját jelölte meg örökösül, mint egyetlen rokonait. Az ohioi állami törvény értelmében az örökség ügyében mint kirendelt ügyvéd járok el. Az örökség összege a temetés és az egyéb költségekkel (ld. 1. melléklet) csökkentett összege 39 565 USD (napi árfolyamon 34 071,99 euró), amit személyazonosság igazolása után (a szükséges dokumentumok: ld. 2. melléklet) a megadott bankszámlaszámra utalok.

Az összeg felhasználásához sok bölcsességet, az életben minden jót kívánva maradok tisztelettel:

Kelt: Cleveland (Ohio, USA), 30/10/2020

Dr. Benjamin Lawyer

---

*Az örökség 2 jószágpontot is „hoz a konyhára”, hiszen ez anyagi biztonságot is jelent a családnak.
Az örökölt összeget ebben a körben tüntessétek fel az „összes megtakarítás” rubrikában.*

KÖLTSÉGVETÉSI ÖSSZESÍTŐ TÁBLA

	bevételek összesen	kötelező kiadások összesen	extra kiadások összesen	egyenleg = bevételek – (kötelező kiadások + extra kiadások)	megtakarítás (előző havi megtakarítás + havi egyenleg)	jóság- pontok
kezdő állapot						
1. hónap						
2. hónap						
3. hónap						
4. hónap						
5. hónap						
6. hónap						
7. hónap						
8. hónap						
9. hónap						
10. hónap						
11. hónap						
12. hónap						
A család tervezett célja:			A családi cél teljesült / nem teljesült.			

CSALÁDOK ALAPADATAI (Kezdő állapot)

családtagok	kor	foglalkozások	anyagi helyzet/nettó fizetés	iskolázottság	lakóingatlan / lakóhely	családi cél	havi rezszi, megélhetés, állandó kiadások	havi extra kiadások
Apa	38 év	mérnök, autógyár	400.000 Ft	egyetem	nagyváros kertvárosában 5 szobás ház kerttel	lecserélni az autót, 2.000.000 Ft-ért, van már jelenleg 1.000.000 Ft megtakarítás	100.000 Ft rezszi; gépkocsi fenntartása: 70.000 Ft; élelmiszer, ruházat, háztartás: 200.000 Ft; tömegközlekedés: 30.000 Ft hitel törlesztés: 40.000 Ft	gyerekek nyelvvóra heti 2x: 40.000 Ft
Anya	36	ált isk.tanár	210.000 Ft	főiskola				lovaglás havi 60.000 Ft
Fiú gyermek	12	általános iskolás						szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 40.000 Ft
Fiú gyermek 2	9	általános iskolás						gyerekek zsebpénz: 5000 Ft (9 éves) 10.000 Ft (12 éves)
								9 jószágpont (+20%: 11 pont, -50%: 4 pont)

Apa	48	autószerelő	340.000 Ft	szakmunkásképző	falusi kertes ház, közel a megyeszékhelyhez 4 szobás, plusz külön lakrész a mamának	házfelújítás és napelemes rendszer 4.000.000 Ft (2.500.000 Ft megtakarítás van jelenleg)	120.000 Ft rezszi; gépkocsi fenntartása (2 db): 120.000 Ft; élelmiszer, ruházat, háztartás: 240.000 Ft; tömegközlekedés: 20.000 Ft hitel törlesztés: 50.000 Ft	gyerekek nyelvvóra heti 2x: 16.000 Ft/gyerek
Anya	43	könyvelő, önkormányzat	250.000 Ft	főiskola				tánc edzés + fellépések, versenyek, ruha, felszerelés (14 éves): 20.000 Ft
Lány gyermek	18	végzős gimnazista, bejár a közeli nagyvárosba						felvételi előkészítő (18 éves): 25.000 Ft
Lány gyermek 2	14	általános iskolás						szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 40.000 Ft
apai nagymama	72	nyugdíjas	170.000 Ft					gyerekek zsebpénz: 12.000 Ft (14 éves) 20.000 Ft (18 éves)
								11 jószágpont (+20%: 13 pont, -50%: 5 pont)

családtagok	kor	foglalkozások	anyagi helyzet/nettó fizetés	iskolázottság	lakóingatlan / lakóhely	családi cél	havi rezszi, megélhetés, állandó kiadások	havi extra kiadások
Anya	37	tanár	280.000 Ft	egyetem	2 szobás lakótelepi lakás kisvárosban	konyha felújítás 800.000 Ft (400.000 önerő kell hozzá, a többi mehet hitelre, jelenleg 0 a megtakarítás)	45.000 Ft rezszi;	úszás edzés (9 éves): 20.000 Ft
fiú gyermek	9	ált iskolás					élelmiszer, ruházat, háztartás: 160.000 Ft;	balett foglalkozás (6 éves): 10.000 Ft
fiú gyermek 2	6	óvodás					tömegközlekedés: 10.000 Ft	
								2 jószágpont (+20% 3 pont, -50%: 1 pont)

Apa	46	tanár	310.000 Ft	egyetem	5 szobás társasházi lakás megyeszékhelyen	Teljes lakásfelújítás 3.000.000 Ft értékben (jelenleg 2.200.000 Ft megtakarítás van, hitel lehetséges max. 1.000.000 Ft)	110.000 Ft rezszi;	nyelvóra (15 éves): heti 2 óra: 32.000 Ft
Anya	41	tanár	240.000 Ft	egyetem			gépkocsi fenntartása: 40.000 Ft;	foci edzés (11 éves): 20.000
Fiú gyermek	15	gimnazista					élelmiszer, ruházat, háztartás: 240.000 Ft;	szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 20.000 Ft
Fiú gyermek 2	11	ált.iskolás					tömegközlekedés: 40.000 Ft	gyerekek zsebpénz: 10.000 Ft (15 éves) 8.000 Ft (11 éves)
Lány gyermek	2	bölcsődés					hitel törlesztés: 30.000 ft	9 jószágpont (+20%: 11 pont, -50%: 4 pont)

családtagok	kor	foglalkozások	anyagi helyzet/nettó fizetés	iskolázottság	lakóingatlan / lakóhely	családi cél	havi rezsi, megélhetés, állandó kiadások	havi extra kiadások
Apa	35	munkanélküli	70.000 Ft, alkalmi munkákból + állami támogatás 50.000 Ft	8 általános	3 szobás vályogház kisváros vonzáskörzetében, falun, kerttel, állattartási lehetőséggel	jogosítvány (személygépkocsira) a 17 éves fiú gyermeknek 250.000 Ft	45.000 Ft rezsi; élelmiszer, ruházat, háztartás: 150.000 Ft;	zsebpénz: 17 éves: 0 ft 15 éves: 4.000 Ft 13 éves: 4.000 ft 9 éves: 2.000 Ft
Anya	37	takarítónő	107.000 Ft (minimálbér)	szakmunkás		jogosítvány (segédmotorra) a 15 éves fiú gyermeknek 80.000 Ft		
Fiú gyermek	17	szakiskolai tanuló	ösztöndij 20.000 Ft					
Fiú gyermek 2	15	általános iskolás						
Fiú gyermek 3	13	általános iskolás						
Lány gyermek	9	általános iskolás						
								3 jószágpont (+20%: 4 pont, -50%: 1 pont)

Apa	52	villanyszerelő (vállalkozó)	470.000 Ft	érettségi + szakma	egyetemi város, megyeszékhely 3 szobás, kertes sorház, lakóparkban	nyaralót venni a közeli tóparti üdülőhelyen 6.000.000 Ft értékben (jelenleg 4.000.000 ft megtakarítás van)	120.000 Ft rezsi; gépkocsi fenntartása (2 autó): 80.000 Ft;	szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 20.000 Ft
Anya	50	adminisztrátor	165.000 Ft	érettségi			élelmiszer, ruházat, háztartás: 220.000 Ft;	zsebpénz: 40.000 Ft
Fiú gyermek	21	egyetemi hallgató					tömegközlekedés: 20.000 Ft hitel törlesztés: 50.000 ft egyetemi tandíj: 45.000 Ft	
								4 jószágpont (+20%: 5 pont, -50%: 2 pont)

családtagok	kor	foglalkozások	anyagi helyzet/nettó fizetés	iskolázottság	lakóingatlan / lakóhely	családi cél	havi rezszi, megélhetés, állandó kiadások	havi extra kiadások
Anya	45	könyvelő (vállalkozó)	420.000 Ft	főiskola	nagyvárosi 4 szobás panel	hétvégi kiskert vásárlása a város határában 2.500.000 Ft értékben (jelenleg 800.000 Ft megtakarítás van)	rezsi: 55.000 Ft	nyelvóra (15 éves): heti 2 óra: 32.000 Ft
Nagymama	67	nyugdíjas	170.000 Ft				gépkocsi fenntartása: 30.000 Ft	kézilabda edzés (15 éves): 20.000
Lány gyermek	15	gimnáziumi tanuló					élelmiszer, ruházat, háztartás: 210.000 Ft;	szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 20.000 Ft
							tömegközlekedés: 20.000 Ft	gyerek zsebpénz: 10.000 Ft (15 éves)
							hitel törlesztés: 20.000 Ft	
							gyógyszerek és gyógykezelés (nagymama): 50.000 Ft	
								6 jószágpont (+20%: 7 pont, -50%: 3 pont)

Apa	45	vagyongőr	280.000 Ft	érettségi	falusi kertes ház, állatokkal 4 szoba	3 hetes írországi nyelvtanfolyam mindkét gyereknek a nyáron, fejenként 600.000 Ft. Jelenlegi megtakarítás 300.000 Ft, fejenként 250.000 Ft-ot támogat az önkormányzat	120.000 Ft rezszi;	különóra (16 éves): heti 2 óra: 24.000 Ft
Nagyapa	70	nyugdíjas	135.000 Ft				gépkocsi fenntartása: 40.000 Ft;	nyelvóra (13 éves): heti 2 óra: 20.000 Ft
Nagymama	67	nyugdíjas	120.000 Ft				élelmiszer, ruházat, háztartás: 260.000 Ft;	foci edzés (13 éves): 20.000
Anya	41	munkanélküli	0 Ft	érettségi			tömegközlekedés: 10.000 Ft	szórakozás (mozi, színház, koncert, kiállítás): 10.000 Ft
Fiú gyerek	16	gimnazista						gyerekek zsebpénz: 10.000 Ft (16 éves) 8.000 Ft (13 éves)
Fiú gyerek 2.	13	általános iskolás						11 jószágpont (+20%: 13 pont, -50%: 5 pont)

SUPREM – SUCCESSFUL PREPARATION MODEL FOR SCHOOLS

1.SZELLEMI TERMÉK OKTATÁSI PROJEKT PORTFÓLIÓ

A 2019-1-HU01-KA201-061091
PROJEKT KERETÉBEN KÉSZÜLT

A 4.modul szerzője

(Felelősség, felelős döntéshozatal)

M-Around Tanácsadó és Szolgáltató Kft.

Maroslelei Általános Iskola

2021.

Az Európai Bizottság támogatása ezen kiadvány elkészítéséhez
nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők
álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé
ezen információk bármilyen felhasználásáért.
Projektazonosító: 2019-1-HU01-KA201-061091

